

בצחצחות נפשך ועצמתך יחליץ וגו'. הפסוק הזה בארוהו ונתבאר. אבל בפסוק הזה בו החזיקו בעלי האמונה שהבטיח להם לעולם הבא. ונחף ה' תמיד - בעולם הזה ובעולם הבא. ונחף ה' פיון שאמר ונחף ה', למה תמיד? אלא זה התמיד של בין הערבים שהוא התחזק פחת ורועו של יצחק, וזהו החלק לעולם הבא. מנין לנו? מדוד, שכתוב (תהלים כג) ינחני במעגלי צדק למען שמו.

והשביע בצחצחות נפשך - זו האספקלריה המאירה שכל הנשמות נהנות להסתכל ולהתענג בתוכה. ועצמתך יחליץ - הפסוק הזה אין ראשו סופו. אם נשמתו של הצדיק ועלה למעלה, נ"א נהיית באור של מעלה, מה זה ועצמתך יחליץ? אלא הזה פרושה, זו תחית המתים. שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות את המתים ולתקן את עצמות האדם שיהיו ככראשונה בגוף שלם, והנשמה מוסיפה אור בתוך האספקלריה המאירה שפאיר עם הגוף לברית שלם כראוי.

ומשום כך כתוב והיית כגן רוח. מה זה כגן רוח? שלא פוסקים מימיו העליונים לעולם ולעולמי עולמים. והגן [והגוף] הזה נשקה ממנו ומתרוה ממנו תמיד. וכמוצא מים - זה הנחור ההוא ששופע ויוצא מעדן, ולא פוסקים מימיו לעולמים.

בא ראה, באר של מים נובעים זהו סוד עליון בתוך סוד האמונה. באר שיש בה מוצא מים, והיא באר שמתמלאת ממוצא המים ההוא, והם שתי דרגות שהן אחת, זכר ונקבה יחד כראוי.

ונחף יי תמיד והשביע בצחצחות נפשך ועצמתך יחליץ וגו'. האי קרא אוקמוה ואתמר. אבל בהאי קרא, ביה אתתקפו מארי מהימנותא דאבטח לון לעלמא דאתי. ונחף יי תמיד בהאי עלמא ובעלמא דאתי. ונחף יי פיון דאמר ונחף יי, אמאי תמיד. אלא דא תמיד דבין הערבים, דאיהו אתתקף תחות דרועיה דיצחק, ודא הוא חולקא לעלמא דאתי, מנלן מדוד דכתיב, (תהלים כג) ינחני במעגלי צדק למען שמו.

והשביע בצחצחות נפשך, (ישעיה נח) דא אספקלריא דנהרא, דכל נשמתין אתהנן לאסתכלא ולא תענגא בגוה. ועצמתך יחליץ, האי קרא לאו רישיה סופיה. אי נשמתיה דיצדיקא, (סלקא לעילא, נ"א אתהני בעדינא דא דלעילא) מאי ועצמתך יחליץ. אלא הא אוקמוה. דא תחית המתים, דזמין קדשא בריך הוא לאחייא מתיא ולא תקנא לון לגרמוי דבר נש למהוי כקדמיתא בגופא שלים. ונשמתא אתוספת נהורא גו אספקלריאה דנהרא, לאתנהרא עם גופא לקיימא שלים כדקא חזי.

ובגין כך כתיב, והיית כגן רוח. מאי כגן רוח, דלא פסקו מימיו עלאין, לעלם ולעלמי עלמין, והאי (גופא) גינתא אתשקי מניה, ואתרוי מניה תדיר. (דף קמא ע"ב) וכמוצא מים, דא ההוא נהר דנגיד ונפיק מעדן ולא פסקין מימיו לעלמין.

תא חזי, בירא דמיין נבעין, האי איהו רזא עלאה בגו רזא דמהימנותא. בירא דאית ביה מוצא מים, ואיהו בירא דאתמליא מההוא מוצא מים, ואינון תרין דרגין דאינון חד, דכר ונקבא כחדא כדקא יאות.

וְתָא חָזִי, הָהוּא מוֹצֵא מִים וְהָהוּא בִּירָא
 אֵינּוּן חַד, וְאַקְרִי כִּלְא בְּאֵר. דִּהָא הָהוּא
 מְקוּרָא דְעֵייל, וְלֹא פְּסִיק לְעֵלְמִין, וּבִירָא
 אֲתַמְלִי. וּמֵאֵן דְּאֲסַתְּפַל בְּבִירָא דָא, אֲסַתְּפַל
 בְּרִזָּא עֲלָאָה דְּמַהִימְנוּתָא, וְדָא הוּא סִימְנָא
 דְּאַבְהוֹ, דְּמִשְׁתַּדְּלִי לְחַפּוֹר בִּירָא דְּמִיא גּוֹ רִזָּא
 עֲלָאָה, וְלִית לְאַפְרָשָׁא בֵּין מְקוּרָא וּבִירָא
 וְכִלְא חַד.

וְיִקְרָא שְׁמָה רַחוּבוֹת (בראשית כו). רְמִיז דְּזַמְיִנִין
 בְּנוֹי לְמַפְלַח וְלֹאֲתַקְנָא הָאֵי בִּירָא
 כְּדָקָא חָזִי, בְּרִזָּא דְקִרְבְּנִין וְעֵלְיוֹן. פְּגוּוֹנָא
 דָא, (בראשית ב) וַיִּנְיַחְהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעֵבְדָהּ
 וּלְשִׁמְרָהּ, אֲלִין קִרְבְּנִין וְעֵלְיוֹן וּבְגִין דָא,
 יִתְּפַשְׁטוּן מִבּוּעוּי לְכָל סְטָרִין פְּמָה דְּאֲתָ אָמַר,
 (משלי ה) וַיִּפּוּצוּ מְעֵינְתֶיהָ חוּצָה בְּרַחֲבַת פְּלָגֵי
 מִים, וּבְגִין פְּךָ וְיִקְרָא שְׁמָה רַחוּבוֹת.

רְבִי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (משלי א) חֲכָמוֹת בַּחוּץ
 תְּרוֹנָה בְּרַחוּבוֹת תַּתֵּן קוֹלָהּ. הָאֵי קָרָא
 אִיהוּ רִזָּא עֲלָאָה. מָאֵי חֲכָמוֹת, אֲלִין חֲכָמָה
 עֲלָאָה וְחֲכָמְתָא זַעִירָא דְּאֲתַפְּלִילַת בַּהּ
 בַּעֲלָאָה וְשִׂרְיָא בַּהּ.

בַּחוּץ תְּרוֹנָה. תָּא חָזִי, חֲכָמָה עֲלָאָה אִיהִי
 סְתִימָא דְכָל סְתִימִין, וְלֹא אֲתִיזְדַּע
 וְלָאוּ אִיהִי בְּאֲתַגְלִיא, פְּמָה דְּאֲתָ אָמַר, (איוב כח)
 לֹא יָדַע אָנוּשׁ עֲרַפְהָ וְגוֹ', פַּד אֲתַפְּשִׁטַּת
 לְאַתְנַהְרָא, אֲתַנְהַרָא בְּרִזָּא דְעֵלְמָא דְאֲתִי,
 וְעֵלְמָא דְאֲתִי אֲתַבְּרִי מְנִיָּה. פְּדַתְנֵן עֵלְמָא
 דְאֲתִי אֲתַבְּרִי בְּיוֹד, וְאַתְּפַסְיָא הָאֵי חֲכָמָה
 תַּמָּן וְאֵינּוּן חַד. בְּזַמְנָא דְאֲתַעְתַּד (נ"א דַּאֲתַעְתַּר נ"א
 דַּאֲתַעְבַּד) פְּלֹא בְּרִזָּא דְעֵלְמָא דְאֲתִי פְּדַקְאֲמַרְן,
 פְּדִין הוּא חֲדוּהָ לְאַתְנַהְרָא, וְכִלְא בַּחֲשָׁאֵי
 דְלֹא אֲשַׁתְּמַע לְבַר לְעֵלְמִין.

וְכֹא וְרָאָה, אוֹתוּ מוֹצֵא מִים
 וְאוֹתָהּ בְּאֵר הֵם אֶחָד, וְהַכֵּל
 נִקְרָא בְּאֵר, שְׁהֲרִי אוֹתוּ הַמְקוּר
 שְׁמִכְנִיס וְלֹא פּוֹסֵק לְעוֹלָמִים,
 וְהַבְּאֵר מִתְמַלְלָת. וּמִי שְׁמַסְתְּפַל
 בְּבְאֵר הַזֶּה, מִסְתְּפַל בְּסוּד הָעֵלְיוֹן
 שֶׁל הָאֲמוּנָה. וְזֶהוּ סִימֵן הָאֲבוֹת -
 שְׁמִשְׁתַּדְּלִים לְחַפּוֹר בְּאֵר מִים
 בַּתוֹךְ סוּד עֵלְיוֹן, וְאֵין לְהַפְרִיד
 בֵּין הַמְקוּר וְהַבְּאֵר, וְהַכֵּל אֶחָד.

וְיִקְרָא שְׁמָה רַחוּבוֹת - רְמִז
 שְׁעִתִּידִים בְּנֵי לְעַבְד וְלַתְּקַן אֶת
 הַבְּאֵר הַזֶּה פְּרָאוּי בְּסוּד הַקְּרַבְנוֹת
 וְהָעוֹלוֹת. כְּמוֹ כֵּן, (בראשית ב)
 וַיִּנְיַחְהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעֵבְדָהּ
 וּלְשִׁמְרָהּ. אֵלוּ הַקְּרַבְנוֹת
 וְהָעוֹלוֹת. וּמִשׁוּם זֶה יִתְּפַשְׁטוּ
 מְעֵינְתוֹתָיו לְכָל הַצְּדִידִים, כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר (משלי ה) וַיִּפּוּצוּ מְעֵינְתֶיהָ
 חוּצָה בְּרַחוּבוֹת פְּלָגֵי מִים,
 וּמִשׁוּם כֵּךְ וְיִקְרָא שְׁמָה רַחוּבוֹת.
 רְבִי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (שם א)
 חֲכָמוֹת בַּחוּץ תְּרוֹנָה בְּרַחוּבוֹת
 תַּתֵּן קוֹלָהּ. הַפְּסוּק הַזֶּה הוּא סוּד
 עֵלְיוֹן. מַה זֶה חֲכָמוֹת? אֵלוּ
 הַחֲכָמָה הָעֵלְיוֹנָה וְהַחֲכָמָה
 הַקְּטָנָה שְׁנִכְלָלַת בְּעֵלְיוֹנָה וְשׁוֹרָה
 בַּהּ.

בַּחוּץ תְּרוֹנָה - בָּא רָאָה, הַחֲכָמָה
 הָעֵלְיוֹנָה הִיא סְתוּמָה שֶׁל כָּל
 הַסְּתוּמִים, וְלֹא נוֹדַעַת וְאֵינָהּ
 בְּגִלּוּי, כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר (איוב כח) לֹא
 יָדַע אָנוּשׁ עֲרַפְהָ וְגוֹ'.
 כְּשִׁמְתַּפְּשִׁטַּת לְהָאִיר, מְאִירָה
 בְּסוּד הָעוֹלָם הַבָּא, וְהָעוֹלָם הַבָּא
 נִבְרָא מִמְּנָה, כְּפִי שְׁשִׁנּוּ,
 הָעוֹלָם הַבָּא נִבְרָא בְּיוֹד,
 וְהַחֲכָמָה הַזֶּה נִכְסִית שָׁם, וְהֵם
 אֶחָד בְּזַמֵּן שְׁמַתִּיצֵב [שְׁמַתְטוּר נ"א
 שְׁנַעֲשֵׂה] הַכֵּל בְּסוּד שֶׁל הָעוֹלָם
 הַבָּא, כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ. אַזִּי הִיא
 הַשְּׁמִמָּה לְהִיּוֹת מְאִירָה, וְהַכֵּל
 בַּחֲשָׁאֵי, שְׁלֹא נִשְׁמַע בַּחוּץ
 לְעוֹלָמִים.